

Datum
2020-02-19Diarienummer
KS-2019/2524.119Handläggare
Maria Sundblad
Maria.Sundblad@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Gratis mensskydd för Huddinges unga – svar på motion väckt av Niklas Bougt (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Med hänvisning till vad som anges i kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 19 februari 2020, anses motionen besvarad.

Sammanfattning

Niklas Bougt (V) har den 30 september 2019 inkommit med en motion om gratis mensskydd för Huddinges unga. I motionen föreslås mensskydden finnas tillgängliga i skolor och på ungdomsmottagningar.

Motionen har remitterats till socialnämnden, grundskolenämnden och gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.

Kommunens grund- och gymnasieskolor erbjuder redan idag elever möjligheten att hämta gratis mensskydd på skolsköterskans expedition. Således finns mensskydd tillgängligt under skoldagen för elever som är i behov av detta.

Med hänvisning till vad som framförts ovan föreslår kommunstyrelsens förvaltning att motionen ska anses besvarad.

Beskrivning av ärendet

Niklas Bougt (V) har den 30 september 2019 inkommit med en motion om gratis mensskydd för Huddinges unga (bilaga 1).

Motionären framhåller att från och med puberteten har i stort sett alla kvinnor regelbunden menstruation och att mensskydd av olika slag är dyrt. Det bör enligt motionären inte vara en klassfråga där plånboken avgör valet av mensskydd.

Mensskydden föreslås finnas tillgängliga i skolor och på ungdomsmottagningar. Det bör finnas olika slag av mensskydd, exempelvis menskoppar, bindor och tamponger.

Med hänvisning till ovan yrkar motionären:

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 HuddingeBesök
Kommunalvägen 28Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

- Att mensskydd ska finnas tillgängligt på kommunens ungdomsmottagningar samt grund- och gymnasieskolor.

Motionen har remitterats till socialnämnden, grundskolenämnden och gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.

Omvärldsbevakning

Diskussionen om gratis mensskydd har lyfts så väl i Riksdagen¹ som i flertalet kommuner. Frågeställningarna handlar om huruvida det är skolor, ungdomsmottagningar eller andra offentliga miljöer som fritidsgårdar som eventuellt ska ombesörja utdelning av mensskydd.

I Uppsala kommun där ett liknande ärende behandlas har ungdomsmottagningen valts bort som distributör med anledning av att eventuella kostnader skulle bli svårberäknliga. Det som har diskuterats, men ännu inte beslutats, är om gratis mensskydd i stället ska finnas på skolorna.

Österåkers kommun har sedan vintern 2017 tillhandahållit gratis mensskydd på prov till ungdomar mellan 12 och 23 år. Ungdomar i den aktuella åldersgruppen kan hämta mensskydd i form av bindor, tamponger och menskoppar på kommunens ungdomsmottagning. Där verkar inte mensskydden ha påverkat besöksfrekvensen av ungdomar till ungdomsmottagningen. Kostnaderna beräknas hittills ha uppgått till cirka 55 000 kr. I Österåker ingick gratis mensskydd också som en del i en större satsning på ungdomars hälsa. Där tillsattes även nya tjänster i syfte att bland annat kunna erbjuda hjälp och information kring menstruation.

Remissinstansernas synpunkter

Socialnämnden

För socialnämndens del rör frågan främst ungdomsmottagningen och där förvaltningen främst ser två utmaningar. Då besöksmönstret ser olika ut bland ungdomar och unga vuxna till ungdomsmottagningen kommer inte alla behövande att nås den vägen. Därför riskerar den positiva effekten utifrån jämlikhetssyftet med förslaget att utebli. Ett annat problem med att tillhandahålla gratis mensskydd genom ungdomsmottagningen är det fria vårdvalet vilket gör kostnaderna svårberäknliga (bilaga 2).²

Grundskolenämnden

Nämnden framhåller att samtliga av kommunens grundskolor med årskurser från årskurs 4 upp till årskurs 9 erbjuder elever möjligheten att hämta gratis mensskydd på skolsköterskans expedition. Således finns mensskydd tillgängligt under skoldagen för samtliga elever som är i behov av detta (bilaga 3).

¹ Motion 2016/17:2762

² Det fria vårdvalet innebär att ungdomar från andra kommuner kan besöka verksamheten och att ungdomsmottagningen inte besöks av alla tonåringar och unga vuxna.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Nämnden förhåller sig till det kommunala uppdraget och de riktlinjer som givits av kommunfullmäktige. De anser att skydd för menstruation hos flickor och kvinnor är en fråga som inte ligger inom ramen för nämndens verksamheter utan är en fråga som bör hanteras inom region Stockholm. Detta då ungefär hälften av de elever som idag går på gymnasium i Huddinge kommun är kommuninvånare i andra stockholmskommuner (bilaga 4).

Förvaltningens synpunkter

Kvinnors menstruation kan ses utifrån ett jämlikhetsperspektiv liknande det som framhålls i motionen vad gäller kön- och klassperspektiv. Dock vill förvaltningen framhålla att det inte nödvändigtvis betyder att sådana skillnader är en fråga för kommunen att utjämna genom tillskjutande av medel.

Därtill finns, som socialnämnden och även gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden påtalat, svårigheter att nå ut till alla kommunens invånare i behov av mensskydd, med risk för att det blir mer tillgängligt för vissa än för andra.

Med anledning av detta anser förvaltningen att tillhandahållande av gratis mensskydd på det sätt som föreslås i motionen inte primärt är en fråga som bör hanteras av kommunen och inte heller kan anses rymmas inom kommunens kärnuppdrag.

Kommunens grund- och gymnasieskolor erbjuder redan idag elever möjligheten att hämta gratis mensskydd på skolsköterskans expedition. Således finns mensskydd tillgängligt under skoldagen för elever som är i behov av detta.

Med hänvisning till vad som framförts ovan föreslår kommunstyrelsens förvaltning att motionen ska anses besvarad.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär inte några ekonomiska eller juridiska konsekvenser.

Camilla Broo
Kommundirektör

Toralf Nilsson
Kanslidirektör

Bilagor

- Bilaga 1. Motion väckt av Niklas Bougt (V) - Gratis mensskydd för Huddinges unga
- Bilaga 2. Socialnämndens remissvar
- Bilaga 3. Grundskolenämndens remissvar
- Bilaga 4. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens remissvar

Datum
2020-02-19

Diarienummer
KS-2019/2524.119

Beslutet delges
Remissinstanserna